

U 8/2023 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjen maatalous- ja teollisuustuotteiden asetuksen (EU) N:o 952/2013 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisen tullitariffin tullien suspensiosta annetun asetuksen (EU) 2021/2278 muuttamisesta (*unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjen maatalous- ja teollisuustuotteiden asetuksen (EU) N:o 952/2013 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisen tullitariffin tullien suspensiosta annetun asetuksen (EU) 2021/2278 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 25.5.2023

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

Erityisasiantuntija Upi Talsi

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJEN MAATALOUS- JA TEOLLISUUSTUOTTEIDEN ASETUKSEN (EU) N:O 952/2013 56 ARTIKLAN 2 KOHDAN C ALAKOHDASSA TARKOITETTUIJEN YHTEISEN TULLITARIFFIN TULLIEN SUSPENSIOSTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) 2021/2278 MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio antoi 21.4.2023 alustavan ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyjen maatalous- ja teollisuustuotteiden asetuksen (EU) N:o 952/2013 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisen tullitariffin tullien suspensiosta (keskeyttämisestä) annetun asetuksen (EU) 2021/2278 muuttamisesta (WK 5214/2023 INIT).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta verosiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullialaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennettuina silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä tai olematonta. Asetus (EU) 2021/2278 saatetaan ajan tasalle kuuden kuukauden välein unionin tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin 1.7.2023 alkaen.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (EU) 2021/2278 on suspendoitu osittain tai kokonaan eräät yhteisen tullitariffin tullit, jotta voidaan varmistaa tiettyjen sellaisten maatalous- ja teollisuustuotteiden riittävä ja jatkuva saatavuus, joita ei tuoteta riittävästi tai ollenkaan unionissa, ja välttää näitä tuotteita koskevat markkinahäiriöt.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 14.11.2022–20.1.2023 välisenä aikana kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat tullitariffin autonomisten tullien suspendoimista. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.7.2023 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Tällä kierroksella oli jätetty 63 hakemusta uusiksi tullisuspensioiksi ja 20 muutosesitystä voimassa oleviin tullisuspensioihin.

Tarkastelun perusteella komissio katsoo, että on perusteltua suspendoida joidenkin sellaisten uusien tuotteiden tullit, joita ei tällä hetkellä luetella asetuksen liitteessä. Liite sisältää 57 uutta tuotetta. Integroidun akkutuotannon edistämiseksi unionissa yhteisen tullitariffin tullien osittainen suspendointi olisi myönnettävä tiettyjen akkujen tuotantoon liittyvien tuotteiden osalta, joita ei tällä hetkellä ole lueteltu asetuksen (EU) 2021/2278 liitteessä. Eräiden muiden tuotteiden osalta on tarpeen muuttaa tavaran kuvausta ja luokittelua. Liitteestä ehdotetaan poistettavaksi 23 tuotetta, joiden tullisuspension jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista.

Suomi oli esittänyt marraskuussa 2021 komissiolle kysymyksen siitä, saako tuoja, joka ei itse valmista tavaraa, käyttää olemassa olevaa suspensiota tai kiintiötä. Komission mukaan on selvää, että suspension tai kiintiön hakijan on oltava unionissa toimiva tuottaja tai valmistaja. Tavarantoimittajan suhteen voidaan olla joustavampia. Tuojan ei tarvitse olla unionissa toimiva tuottaja tai valmistaja, mutta tavarantoimittajan on päädyttävä tällaiseen käyttöön. Komissio on laatinut tiedoksiannon näkemyksestään.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia eikä muutosehdotuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä heinäkuuta 2023.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotettava asetustoimintasuunnitelma perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetustoimintasuunnitelma on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetustoimintasuunnitelma hyväksyttäisiin neuvostossa määränemmistöllä.

Ehdotustoimintasuunnitelma kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetustoimintasuunnitelma ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo, että yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspension piiriin kuuluvien tuotteiden luetteloon ehdotetuilla muutoksilla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia.

Ehdotustoimintasuunnitelmaan liitetyn rahoitusarviointin mukaan ehdotustoimintasuunnitelma ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutus tuloihin. Suspensioiden vuoksi tulleja jäisi kantamatta arvion mukaan yhteensä 18 720 015 euroa vuodessa. Kielteinen vaikutus talousarvion perinteisiin omiin varoihin olisi 14 040 011 euroa vuodessa (eli 75 prosenttia kokonaismäärästä). Jäsenvaltiot saavat pitää 25 prosenttia tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta taloudelliset vaikutukset määrittäisivät sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan maahan.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa alkoi 28.4.2023 alustavan työasiakirjan pohjalta. Tavoitteena olisi neuvostossa hyväksyminen kesäkuussa 2023.

7 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 12.5.2023.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.